

G U V E R N U L R O M Â N I E I

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind aprobarea și implementarea Programului Național de Suport pentru Copii, în contextul Pandemiei de COVID-19 – DIN GRIJĂ PENTRU COPII

Având în vedere faptul că Pandemia de COVID-19 a afectat îndeosebi populațiile vulnerabile, iar copiii au fost printre cei care au resimțit din plin efectele imediate ale acesteia, prezentând, în același timp, riscul de a fi afectați pe termen lung de izolare, lipsa accesului la educație formală, lipsa sprijinului psiho-emoțional și creșterea incidenței violenței domestice și online,

În considerarea faptului că efectele Pandemiei de COVID-19 continuă să se producă asupra acestor categorii vulnerabile, fapt care impune cu necesitate adoptarea, în regim de urgență, a unor măsuri cu caracter excepțional în domeniul educației, în domeniul psihosocial și al siguranței copiilor,

Ținând cont de faptul că abuzul sexual și exploatarea copiilor sunt forme de criminalitate extrem de periculoase care se pot manifesta, printre altele, prin ademenirea copiilor în scopuri sexuale, pornografie infantilă prin internet, expunere involuntară la materiale cu conținut sexual, turism sexual, recrutare în scopul exploatarei sexuale, trafic de minori etc., precum și faptul că în ultimii ani s-a constatat o creștere semnificativă a cazurilor de exploatare sexuală a minorilor în mediul on-line, situație exacerbată de Pandemia de COVID-19.

Întrucât victimele abuzurilor sunt expuse unor niveluri crescute de suferință ca rezultat al circulației continue la nivel global pe internet a unor înregistrări vizuale ale abuzurilor pe care le-au suferit (în acest moment se estimează că există pe internet peste 1.500 de site-uri cu imagini care prezintă abuzuri asupra copiilor),

Ținând cont de faptul că neluarea unor măsuri urgente, cu caracter excepțional, de natură să creeze cadrul necesar pentru furnizarea de suport psiho-emoțional copiilor, dar și mecanismele de prevenire și combatere a violenței și abuzului împotriva

copiilor este de natură să producă grave prejudicii cu efecte pe termen lung, uneori chiar iremediabile, deopotrivă asupra copiilor și familiilor acestora,

Având în atenție faptul că aceste elemente vizează un interes public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, ce impune adoptarea de măsuri imediate, pe calea ordonanței de urgență, având ca obiect stabilirea mijloacelor și procedurilor necesare pentru garantarea siguranței personale, sociale și economice a populației, precum și amenajarea legislativă a unor măsuri suplimentare de protecție socială în contextul Pandemiei de COVID-19,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată

GUVERNUL ROMÂNIEI adoptă prezenta ordonanță de urgență:

CAPITOLUL I

SECȚIUNEA – 1 - Dispoziții Generale

Art. 1. (1) - În scopul asigurării cadrului optim de sprijin pentru copii în contextul Pandemiei de COVID-19, se aprobă Programul Național de Suport pentru Copii – DIN GRIJĂ PENTRU COPII, denumit în continuare Programul.

(2) Măsurile de sprijin cuprinse în Program vizează asigurarea suportului psiho-emoțional pentru copii, precum și sporirea siguranței acestora.

SECȚIUNEA a – 2 – a Definiții

Art. 2. În sensul prezentei ordonanțe, prin termenii de mai jos se înțelege:

- a) copil - minorul cu vârsta cuprinsă între 3 și 18 ani;
- b) specialist - persoane cu responsabilități profesionale în raport cu diferitele categorii de copii.

SECȚIUNEA a – 3 – a Prioritățile și Structura Programului

Art. 3. Prioritățile Programului sunt:

- a) protejarea integrității psiho-emoționale a copiilor prin crearea unor mecanisme de evaluare și intervenție pentru asigurarea sănătății psiho-emoționale și mintale a acestora în perioada Pandemiei de COVID-19 și post-pandemie,

b) dezvoltarea unui mecanism de prevenire și intervenție multidisciplinară pentru situațiile de violență de natură fizică, sexuală și emoțională în cadrul familial, instituțional, comunitar și online.

Art. 4. Programul este structurat pe următoarele arii de intervenție:

a) dezvoltarea competențelor specialiștilor care, în exercitarea responsabilităților profesionale și a atribuțiilor de serviciu, intră în contact cu diferitele categorii de copii și echiparea acestora cu instrumente și proceduri de lucru unitare și aplicate;

b) educație psiho-emoțională pentru copii, adaptată pe categorii de vârste și cicluri școlare;

c) informare și resurse pentru recunoașterea și prevenirea riscurilor la adresa siguranței copiilor, precum și cu privire la posibilitățile de gestionare a sănătății psiho-emoționale a copiilor, în contextul Pandemiei de COVID-19;

d) dezvoltarea infrastructurii digitale de alertare, identificare și intervenție în cazurile de abuzuri și infracțiuni la adresa copiilor, pentru situațiile care nu necesită intervenția imediată a agențiilor specializate din cadrul Serviciului de Urgență 112;

e) facilitarea accesului la servicii de intervenție psihologică și psihoterapeutică pentru copii;

f) dezvoltarea capacității instituționale de prevenire, intervenție, suport, monitorizare și evaluare din perspectiva psiho-emoțională și a siguranței copiilor.

CAPITOLUL 2

SECȚIUNEA 1 – Dezvoltarea competențelor specialiștilor

Art. 5. – (1) Ministerul Educației asigură dezvoltarea competențelor specialiștilor care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, intră în contact cu diferitele categorii de copii și echiparea acestora cu instrumente și proceduri de lucru unitare și aplicate, în parteneriat cu Colegiul Psihologilor din România, Colegiul Asistenților Sociali și organizații neguvernamentale cu expertiză relevantă în domeniile vizate de Program, prin:

a) programe de formare continuă axate pe dobândirea de competențe generale și specifice ale specialiștilor în domeniile vizate de Program, respectiv psiho-emoțional și siguranța copiilor;

b) includerea competențelor generale și specifice în domeniul psiho-emoțional în cuprinsul formării inițiale a personalului didactic;

c) dezvoltarea de ghiduri, instrumente, protocoale, proceduri și mecanisme pentru specialiști în domeniile vizate de Program;

(2) În îndeplinirea sarcinilor prevăzute la alin. (1), Colegiul Psihologilor din România și Colegiul Național al Asistenților Sociali pot încheia parteneriate cu organizații neguvernamentale cu expertiză relevantă în domeniile vizate de Program.

Art. 6. Finanțarea cheltuielilor prevăzute la art.5 alin (1) lit. a) și c) se asigură de la bugetul de stat și/sau din alte surse de finanțare, inclusiv fonduri externe rambursabile și nerambursabile, potrivit legii, prin bugetul Ministerului Educației.

Art. 7. (1) Educația psiho-emoțională pentru copii și tineri adaptată pe categorii de vârste și cicluri școlare se asigură prin introducerea de către Ministerul Educației în curriculum școlar a tematicilor vizate de domeniile Programului.

(2) Organizațiile neguvernamentale, acreditate ca furnizori de servicii sociale licențiate, de asistență socială ori de intervenție psihoterapeutică, care asigură programe de formare continuă acreditate sau care dispun de structuri de psihologie avizate de Colegiul Psihologilor din România, pot deveni parteneri în implementarea Programului Național de Suport pentru Copii.

SECȚIUNEA a – 2 – a Informare și Resurse pentru copii și părinți

Art. 8. Informarea copiilor și a părinților, în sensul art. 4 lit. c), se realizează prin dezvoltarea și diseminarea de resurse în domeniile vizate de Program prin intermediul specialiștilor, al structurilor asociative ale elevilor și părinților, colegiilor profesionale, reprezentanților societății civile, conform Planului de Acțiune al Programului.

SECȚIUNEA a – 3 – a Dezvoltarea infrastructurii digitale de alertare, identificare și intervenție pentru copii, pentru situațiile care nu necesită intervenția imediată a agențiilor specializate din cadrul Serviciului de Urgență 112

Art. 9. (1) Serviciul de Telecomunicații Speciale pune la dispoziția Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului infrastructura de comunicații pentru înființarea unui număr unic național destinat raportării și prevenirii cazurilor de abuz, exploatare, neglijare și forme de violență asupra copilului, pentru situațiile care nu necesită intervenția imediată a agențiilor specializate din cadrul Serviciului de Urgență 112;

(2) Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului operează numărul unic național, conform unei proceduri unitare de implementare dezvoltate de Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare;

(3) În situațiile anunțate prin intermediul numărului unic național prevăzut la art. 9 alin. (1), care necesită intervenția agențiilor specializate din cadrul Sistemul Național Unic pentru Apeluri de Urgență, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului vor alerta Serviciul de Urgență 112;

(4) Poliția Română poate utiliza Sistemul de avertizare a populației în situații de urgență „RO-ALERT” în situațiile în care este necesar sprijinul populației pentru căutarea copiilor dispăruți. Modalitatea și condițiile de conectare, precum și

mecanismul de comunicare a mesajelor între sistemele Poliției Române și sistemul „RO-ALERT” se stabilesc prin protocol încheiat între Inspectoratul General al Poliției Române, Departamentul pentru Situații de Urgență, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și Serviciul de Telecomunicații Speciale;

(5) Ministerul Educației dezvoltă o aplicație mobilă și online de evaluare psihonoțională destinată copiilor, în parteneriat cu Colegiul Psihologilor din România privind structura și conținutul evaluării;

(6) Finanțarea cheltuielilor prevăzute la alin. (1) - (4) se asigură de la bugetul de stat și/sau din alte surse de finanțare, inclusiv fonduri externe rambursabile și nerambursabile, potrivit legii, prin bugetul Serviciului de Telecomunicații Speciale, bugetul Ministerului Afacerilor Interne, bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale și bugetul Ministerului Educației.

(7) Prin derogare de la prevederile art. 30 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, se pot aloca Ministerului Afacerilor Interne, pentru Inspectoratul General al Poliției Române, prin hotărâre a Guvernului, sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru finanțarea următoarelor cheltuieli:

a) cheltuieli necesare amenajării de spații special destinate ascultării copiilor victime ale infracțiunilor, la nivelul I.G.P.R., Direcției Generale de Poliție a Municipiului București și inspectoratelor județene de poliție;

b) cheltuieli necesare achiziției de echipamente hardware și software, licențe și servicii de mentenanță necesare îndeplinirii atribuțiilor Poliției Române în domeniul combaterii pornografiei infantile.

Art. 10. (1) Numărul unic național destinat raportării și prevenirii cazurilor de abuz, exploatare, neglijare și forme de violență asupra copilului, pentru situațiile care nu necesită intervenția imediată a agențiilor specializate din cadrul Serviciului de Urgență 112, este 119 și este disponibil în toate rețelele publice de comunicații din România.

(2) Apelurile realizate la numărul unic 119 sunt gratuite pentru apelanți, iar costurile sunt suportate de operatorii de rețele publice de comunicații.

(3) Apelurile la numărul 119 sunt înregistrate, iar înregistrările se păstrează pentru o perioadă de 6 luni.

(4) Apelurile la numărul unic național 119 sunt identificabile geografic prin inserarea de către operatorul de telefonie publică a unui cod de județ.

(5) Identificarea apelantului la numărul unic 119 se va obține printr-o accesare directă în bazele de date de abonați ale operatorilor publici de telefonie fixă și mobilă.

(6) Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații supraveghează modul în care furnizorii de rețele și de servicii de comunicații electronice respectă obligațiile prevăzute în prezenta ordonanță de urgență.

SECȚIUNEA a – 4 – a Facilitarea accesului la servicii psihologice pentru copii

Art. 11. Serviciile de intervenție psihologică și psihoterapeutică pentru copii se asigură de către psihologi acreditați de Colegiul Psihologilor din România, din domeniile psihologie educațională, consiliere școlară și vocațională, psihopedagogie specială, psihoterapie, consiliere psihologică, psihologie clinică, organizați în Cabinete Individuale de Psihologie, Societate Civilă Profesională de Psihologie, Cabinete Asociate și Structuri de Psihologie certificate de Colegiul Psihologilor din România.

Art. 12. Decontarea serviciilor de intervenție psihologică și psihoterapeutică din Program, se realizează de la bugetul de stat alocat Ministerului Muncii și Protecției Sociale prin Agenția Națională de Plăți și Inspecție Socială și agențiile pentru plăți și inspecție socială județene, respectiv a municipiului București în baza metodologiei realizată în consultare cu Colegiul Psihologilor din România, care se aprobă prin Hotărâre a Guvernului.

Art. 13 Beneficiarii pachetului de intervenție psihologică decontat prin Program sunt copiii și părinții acestora, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) copilul are vârsta cuprinsă între 3 și 18 ani împliniți la data înscrierii în Program. Excepție fac tinerii care au împlinit 18 ani și au calitatea de elev sau copiii care pe parcursul programului de intervenție au împlinit 18 ani;
- b) copilul nu a mai beneficiat anterior de servicii psihologice prin intermediul Programului;
- c) părintele sau reprezentantul legal al copilului își exprimă acordul cu privire la înregistrarea și participarea la Program.

Art. 14. Centrul Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog monitorizează implementarea serviciilor psihologice pentru copii din cadrul Programului și raportează semestrial sau la cerere către Departamentul pentru Responsabilitate Socială și Grupuri Vulnerabile date calitative și cantitative privind implementarea serviciilor de intervenție psihologică pentru copii, cu respectarea prevederilor standardelor de confidențialitate prevăzute de Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică.

Art. 15. Finanțarea cheltuielilor prevăzute la art. 11 se asigură de la bugetul de stat sau din alte surse de finanțare, inclusiv fonduri externe rambursabile și nerambursabile, potrivit legii, prin bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

SECȚIUNEA a – 5 – a Dezvoltarea capacității instituționale de prevenire, intervenție și suport pentru copii

Art. 16. Dezvoltarea capacității instituționale de prevenire, intervenție, suport din perspectiva psiho-emoțională și a siguranței copiilor necesară implementării Programului, se realizează astfel:

a) la nivelul unităților de învățământ preuniversitar se înființează un compartiment de identificare, evaluare și monitorizare periodică a nivelului bio-psiho-pedagogic și social al copiilor/elevilor/tinerilor, în vederea asigurării unor programe de intervenție personalizate cu scopul creșterii siguranței și incluziunii educaționale și îmbunătățirii climatului școlar prin crearea și funcționarea optimă a grupurilor de acțiune anti-bullying.

b) la nivelul Inspectoratelor Școlare Județene/al Municipiului București, se asigură, prin angajare/desemnare, un inspector școlar cu pregătire în domeniul psihopedagogiei speciale/psihologiei, care va coordona compartimentele înființate la nivelul unităților de învățământ prevăzute la art. 16 lit. a).

Art. 17. (1) În cadrul aparatului de lucru al Guvernului se înființează Departamentul pentru Responsabilitate Socială Comunitară și Grupuri Vulnerabile, structură fără personalitate juridică, care funcționează în subordinea prim-ministrului, finanțată de la bugetul de stat prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.

(2) Departamentul pentru Responsabilitate Socială Comunitară și Grupuri Vulnerabile exercită următoarele funcții:

- a) de coordonare, monitorizare și evaluare a implementării Programului Național de Suport pentru Copii, în contextul Pandemiei de COVID-19 – DIN GRIJĂ PENTRU COPII;
- b) de colaborare cu reprezentanții mediului privat în vederea dezvoltării unui cadru eficient și sustenabil de responsabilitate socială comunitară;
- c) de facilitare a cooperării interinstituționale în vederea implementării documentelor programatice în domeniul protecției și promovării drepturilor categoriilor vulnerabile precum: drepturile copilului, drepturile victimelor violenței domestice, a traficului de persoane și a altor categoriilor vulnerabile, de către autoritățile administrației publice centrale și locale, denumite în continuare documente programatice;
- d) de monitorizare a implementării documentelor programatice pe baza indicatorilor stabiliți;
- e) de raportare către Prim-ministru, semestrial și ori de câte ori este cazul, asupra progresului realizat în implementarea obiectivelor asumate în cadrul documentelor programatice și al Programului Național de Suport pentru Copii, în contextul Pandemiei de COVID-19 – DIN GRIJĂ PENTRU COPII;
- f) de planificare și de integrare a datelor și a informațiilor comunicate de către instituțiile cu atribuții în domeniu, în vederea formulării propunerilor de măsuri de eficientizare a implementării documentelor programatice, a proceselor și procedurilor elaborate de către autoritățile administrației publice;

g) de reprezentare în raporturile cu ministerele, autoritățile administrației publice, cu organismele interne și internaționale, precum și în raporturile cu persoanele fizice și juridice române și străine.

(3) Departamentul pentru Responsabilitate Socială Comunitară și Grupuri Vulnerabile este condus de un consilier de stat, numit și eliberat din funcție prin decizie a prim-ministrului.

(4) Atribuțiile, organizarea și funcționarea Departamentului pentru Responsabilitate Socială Comunitară și Grupuri Vulnerabile se aprobă prin hotărâre a Guvernului, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

CAPITOLUL 3 Dispoziții finale

Art. 18. (1) Datele cu caracter personal prelucrate în cadrul Programului aprobat prin prezenta ordonanță de urgență sunt prelucrate în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, ale Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679, precum și ale altor prevederi legale naționale incidente în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal.

(2) În condițiile prevăzute la alin. (1), Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului, în calitate de operatori de date cu caracter personal, împuternicesc Serviciul de Telecomunicații Speciale să efectueze operațiuni privind stocarea datelor personale prelucrate prin intermediul infrastructurii de comunicații prevăzute la art. 9 alin. (1).

Art. 19. Sumele aferente Programului se asigură de la Bugetul de Stat, prin bugetul autorităților administrației publice centrale, precum și din alte surse de finanțare, inclusiv fonduri externe rambursabile și nerambursabile, în condițiile legii, prin bugetele ministerelor de resort.

Art. 20. Se aprobă Planul de Acțiune al Programului, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta Ordonanță de urgență.

PRIM - MINISTRU

FLORIN - VASILE CÎȚU